

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет

Кафедра практики англійської мови та методики викладання

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземної та української філології

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2024

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан філологічного факультету (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Герасимчук Галина Андріївна – кандидат технічних наук, доцент, декан факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2024 року, Рівне. 225, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 28.03.2024 р.).

До збірника увійшли матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ**

<i>Афанас'єва Л. В., Смирнова М.В.</i>	7
Foreign Language in the Process of Solving Problems of Intercultural Communication	
<i>Бігунов Д. О.</i>	9
The Evolution of Categorisation in Cognitive Linguistics	
<i>Бондар Т. Г., Самчук Т. В.</i>	13
Мовне питання: українські біженці у Польщі	
<i>Курята Ю. В., Касаткіна-Кубишкіна О. В., Антоненко Н. Є.</i>	17
Multilingualism in Ukrainian Education in the Context of Eurointegration	
<i>Мирончук Я. А., Бондар Т. Г.</i>	22
Cognitive Linguistics: Overview	
<i>Неродик А. С., Самборська І. М.</i>	25
Деякі вербальні та невербальні характеристики англійської лінгвокультури	

**СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

<i>Михальчук Н. О., Ногачевська І. О.</i>	34
Poetic Text Comprehension as a Problem of Contemporary Linguistics	
<i>Мялковська Л. М.</i>	49
Strategic communications in the information space	
<i>Оздемір О. В., Омелянюк А. Р.</i>	52
Елементи топосу та їх неоготичне втілення в літературі постмодернізму	
<i>Оленіч Н. С., Нісаноглу Н. Г.</i>	58
Фразеологічні одиниці з числовим компонентом “one” в англійській мові	
<i>Потапчук С. С., Ветрова І. М.</i>	59
Компліментарне висловлювання як ілокутивний акт	
<i>Приходько В. Б.</i>	63
Художній переклад в контексті методологічних стратегій літературної компаративістики	

Самборська І. М., Вовчук Н. І.	65
Прагмалінгвістика у контексті сучасної мовознавчої парадигми	
Стернічук В. Б.	70
Wichtige Aspekte in der Entwicklung der Lingustischen Poetik	
Юрійчук Г. П., Вовчук Н. І.	72
Сприйняття та розподіл часу в різних лінгвокультурах	
СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Бабіч М. В.	79
<i>«Ранкові зустрічі» на уроках англійської мови в початковій школі</i>	
Бігунова С. А., Залевська О. А.	81
Foreign Language Practice through Text Interpretation	
Войтенко І. Г.	84
Особливості дистанційного викладання польської мови як другої іноземної	
Галицька О. Б.	86
Wie schafft man ein inklusives Bildungsumfeld?	
Івашкевич Е. Е.	87
Comparative Results of the Research of Students' Attitude to Learn a Foreign Language as a Way of Mastering Intercultural Competence by Them	
Кваснецька Н. В.	103
Професійні ролі вчителя іноземної мови в НУШ	
Мартинюк А. А., Антоненко Н. Є., Касаткіна-Кубишкіна О.В., Фрідріх А.В.	105
Current Problems of Foreign Language Teaching Methodology in Challenging Times	
Мороз Л. В., Лосінець Ю. О.	108
Роль фонетичних навичок у формуванні соціокультурної компетенції дошкільнят	
Набочук О. Ю.	111
Professional Creativity, Professional Formation and Personal Growth of Future Managers	
Сиденко А. В., Ísak Jónsson	126
Exploring Education at Hofið School in Reykjavik, Iceland	
Смаль О. В.	128
Трансформаційна роль ChatGPT при викладанні та вивченні англійської мови	

Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.	131
Die Vorbereitung von Fachkräften auf eine erfolgreiche interkulturelle Zusammenarbeit	
Monika Stapor	133
Exploring Norwegians' Perspectives on Poland, Polish Language, and Culture	
Стернічук В. Б., Ковальчук Д. Д.	135
Bilingualer Sachfachunterricht: Verborgenes Potential	
Федоришин О. П., Федоришина В.	138
Cooperative Learning Exercises in Active Learning	
Хунавцева Н. О., Харченко Є. М.	141
Facilitation as a Specific Type of a Teacher's Activity	
Шамсутдинова М.-С. Б.	156
Stimulating Motivation to Learn a Foreign Language Among Students by Taking into Account Their Value Systems	
Ясногурська Л. М., Гонтюк С. В.	160
Використання ігрових технологій при навчанні іноземної мови у немовному ЗВО	

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Білоус Т. М., Timoti D.Meloni	164
Intercultural Dimension of Teaching ESL	
Бляшевська А. В., Дмитренко Н. С., Федорець М. А.	166
Дебатна гра як засіб розвитку креативних та когнітивних здібностей здобувачів освіти на заняттях іноземної мови	
Вєтрова І. М., Потапчук С. С.	170
Роль викладача у розвитку навчальної автономії в онлайн-освіті	
Вовчук Н. І., Самборська І. М.	174
Вибіркові лінгвістичні дисципліни у фаховій підготовці студентів-філологів	
Волкова Л. В.	183
Використання паремій при формуванні іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності студентів	
Губіна А. М., Яновець А. І.	189
Особливості успішного початку презентації іноземною мовою	
Денисюк Л. В., Данілова Н. Р.	194
Формування іншомовних мовленнєвих навичок у майбутніх фахівців сфери туризму	

<i>Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О.</i>	198
The Development of Soft Skills and Professional Reflection of Teachers of Preschool Educational Establishments	
<i>Корольчук Л. В.</i>	212
Analyzing the Feasibility of Applying Classical Methods of Foreign Language Teaching in Foreign Language Classes for Professional Purposes in HEIs	
<i>Нестерук С. М., Синевич Б. М.</i>	214
Методичні аспекти дослідження художнього тексту при підготовці вчителя-філолога	
<i>Перішко І. В.</i>	218
Interactive Learning in Studying the Theoretical Course of a Foreign Language	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	221

Aussagen treten erst dann in die Betrachtung ein, wenn sie eine beschreibbare linguistische Organisation aufweisen oder mit der sprachlichen Verfasstheit des Textes korrespondieren (Barsch, Achim, 1979).

Die linguistische Poetik spielt in der aktuellen Literaturtheorie eine untergeordnete Rolle. Das Erkenntnisinteresse der Linguistik hat sich im ausgehenden zwanzigsten Jahrhundert stark ausdifferenziert und beschäftigt sich kaum mehr mit der Deutung literarischer Texte. Zu konstatieren ist einerseits eine intensive Entwicklung von Grammatiktheorien und andererseits eine verstärkte Auseinandersetzung mit soziologischen und interkulturellen Fragestellungen.

LITERATUR:

1. Barsch, Achim. Die logische Struktur linguistischer Poetiken. *Vergleichende Untersuchungen auf dem Grenzgebiet zwischen Linguistik und Literaturwissenschaft*, Berlin 1981. S. 192
2. Jakobson, Roman. Linguistik und Poetik in: ders., *Poetik. Ausgewählte Aufsätze 1921–1971*, Frankfurt a. M. 1979. S. 83–121
3. Jakobson, Roman, *Poesie der Grammatik und Grammatik der Poesie*, Frankfurt a. M. 1979. S. 245

*Ганна Юрійчук,
Наталія Вовчук
(Рівне, Україна)*

СПРИЙНЯТТЯ ТА РОЗПОДІЛ ЧАСУ В РІЗНИХ

ЛІНГВОКУЛЬТУРАХ

Сучасний світ, з його міжнародними зв'язками та культурним розмаїттям, створює унікальні умови для вивчення та розуміння різних аспектів міжкультурної взаємодії. І один з найважливіших аспектів, що визначає специфіку культур та суспільств, – це сприйняття часу. Кожна культура формує свої власні стереотипи щодо часу, визначаючи його розподіл, використання та важливість у повсякденному житті.

Проаналізувавши ряд наукових розвідок, звернемо увагу на сприйняття та розподіл часу в різних культурах та з'ясуємо, як це впливає на їхні соціокультурні аспекти та спосіб життя.

Розглянемо сприйняття часу в українській культурі.

Україна відноситься до поліактивної культури: українці – це рухливий, товариський народ, який звик робити багато справ відразу. Українці планують послідовність справ не за розкладом, а за ступенем відносної привабливості, значущості того чи іншого заходу в даний момент. Також нашій культурі характерно робити одночасно декілька справ, працювати в будь-який час. Українці іноді можуть бути не пунктуальні та дають змогу проектам накладатися один на одного (Ставлення до часу).

Аналізуючи модель розподілу часу в українській культурі, зазначимо, що українським менеджерам необхідно використовувати більш гнучку систему управління часом, використовувати планування за контекстами і «ловити» зручний час для виконання справ. Така система буде адаптована до культури українців і, на відміну від західної моделі, буде підвищувати ефективне використання часу (Ставлення до часу).

В англійській культурі час сприймається лінійно, як обмежений ресурс. Американцям та британцям характерне планування життя, складання розкладу, організація діяльності у певній послідовності. Вони люблять чітко визначений денний порядок, можуть займатися тільки однією справою в певний момент, підпорядковуються графікам та розкладу, і, що не менш важливо, завжди є пунктуальними. Американці так само, як і більшість європейців, шанують час і заздалегідь (за рік, а то і більше) укладають розклади конференцій, інших заходів і, як правило, усе лишають без суттєвих змін (Ставлення до часу).

Про це свідчать, наприклад, такі концептуальні метафори:

- *Time is money* («Час – це гроші») – *Do not waste your time* («Не витрачайте свій час»), *I have invested a lot of time in them* («Я витратив багато

часу на них»), *Budget your time* («Витратьте свій час»), *It cost me five hours* («Це коштувало мені п'яти годин»).

- *Time is a resource* («Час – це ресурс») – *Run out of time* («Час вийшов»), *Use up time* («Використовуйте свій час»);

- *Time is a valuable commodity* («Час – це цінність») – *Thank you for your time* («Спасибі за витрачений час») (Специфіка сприйняття).

Робота асоціюється з витраченим на неї часом. Відповідно, оплачується час, а не результат.

Розподіл часу в українській та англійській культурах може простежуватися через певні культурні відмінності: наприклад, українці приділяють значний час родині та соціальним подіям. Вечеря в колі родини або зустрічі з друзями можуть тривати довше та бути важливою частиною життя. Компанії теж можуть бути більш гнучкими по відношенню до графіків роботи, особливо у сферах, де це дозволяється. Особистий час для відпочинку та розваг є важливим аспектом українського розподілу часу. В той час як в англійській культурі важлива точність у дотриманні графіків роботи, особливо в корпоративному середовищі. Зустрічі частіше можуть бути організовані таким чином, щоб вони тривали менше часу, особливо за обідом або по закінченню робочого дня. Також англійській культурі важливо підтримувати продуктивність та ефективність у робочих справах. Розподіл часу переважно залежить від самої особистості. Крім того, з міжкультурною взаємодією може відбуватися змішування різних підходів до розподілу часу в обох культурах.

Цікавим, на нашу думку, є відео про різницю розподілу часу у Сполучених Штатах та Латиноамериканській культурі. Так, у Сполучених Штатах час вважається дорогоцінним товаром, який потрібно використовувати ефективно, а пунктуальність високо цінується. Зустрічі заплановані з конкретним часом початку та закінчення, і очікується, що учасники прийдуть вчасно і залишаться на запланований час. На відміну від США, латиноамериканська культура має більш гнучке ставлення до часу. Зустрічі можуть починатися із запізненням, а учасники приходять у різний час; робочий

час може також включати довші перерви для спілкування, що вважається важливим для підтримання стосунків. Ці відмінності можна пояснити культурними цінностями та ставленням до часу, коли американці віддають перевагу ефективності, а латиноамериканці ставлять на перше місце результативність. Латиноамериканці надають перевагу соціальній гармонії та гнучкості. Контрастні підходи до часу та пунктуальності між Сполученими Штатами та Латинською Америкою свідчать про культурні відмінності між цими двома регіонами (Відеоматеріали).

Незвичним є сприйняття часу, властиве індіям аймара (тим, які живуть на заході Південної Америки): тут усе уявляється у дзеркально-зворотному вигляді. Минуле вже відоме, його можна відновити в пам'яті і «побачити» те, що буде попереду. Говорячи про події минулого, індієць витягують руку перед собою. Майбутнє невідоме, таємниче, його не можна побачити. Воно уявляється таким, що знаходиться позаду людини, тобто у невидимій зоні (Специфіка сприйняття).

Важливим є розуміння того, як ті чи інші культури розподіляють час. У статті Forbes «У іноземців своє розуміння робочого часу, дедлайнів та критики» говориться про деякі нюанси у співпраці українців з іншими культурами. Хорошим прикладом є робота української міжнародної компанії з іноземними колегами. Команді українців було складно звикнути до того, що у колег із Франції та Нідерландів робота припинялася чітко о 18:00 (за тамтешнім часом), а участь у розв'язанні питань та відповіді на переписку – приблизно за пів години до кінця робочого дня. Аналогічна проблема виникала у взаємодії з італійським та португальським офісами, у яких розуміння «терміновості» задачі істотно відрізнялося від українського. Українська компанія перебувала в постійних форс-мажорах, оскільки звичні дедлайни постійно зривалися чи переносилися (Стародубська, 2021).

Французька культура, включаючи її сприйняття часу, визначається унікальним підходом до життя та роботи. Однією з ключових рис є баланс між працею та відпочинком. Французи цінують якість часу, приділяючи увагу не

лише робочим обов'язкам, а й особистому життю (Порівняльна характеристика).

У французькій культурі поняття “pause” (перерва) є не менш важливим, ніж “travail” (робота). Довгий обід, який може тривати до двох годин, вважається часом для відпочинку. Це відображає важливість задоволення життям і є відмінним способом зняти стрес під час робочого дня. Активний темперамент впливає на різні аспекти життя французів, включаючи їхнє ставлення до роботи, політики, військової справи та науки. Зовнішній блиск, деяка розгубленість, легковажність та вибір приємного замість корисного — ось характеристики дій та вчинків французів.

Французи вирішують проблеми, керуючись логікою та розумом, і виявляють неприязне ставлення до того, що не узгоджується з їхніми переконаннями чи культурними стандартами. Однак вони можуть змінити своє рішення, отримавши конкретні та переконливі аргументи. Французи славляться неспішністю у прийнятті рішень та відсутністю піддатливості агресивним методам переконання чи тиску. Привітання з колегами зазвичай супроводжується поцілунком у щоку. Також французи отримують велике задоволення, коли хвалять щось французьке, незалежно від того чи це кухня або напої, музика або література (Венцковська, 2024).

Загалом, французьке сприйняття часу визначається гнучкістю, балансом та підтримкою якості життя в усіх сферах. Це робить французьку культуру унікальною та привабливою для тих, хто цінує гармонію між працею та насолодою в житті.

Із культурами Середземномор'я ключ до стимулювання ефективної роботи – це розвиток особистих стосунків. Важливість завдання буде більш очевидною тамтешнім колегам, якщо налагоджена регулярна особиста взаємодія, а не лише email (Стародубська, 2021).

В деяких культурах великий акцент робиться на працездатності та точності у виконанні завдань (англійці, американці), тоді як інші можуть визначати важливість релаксації та особистого відпочинку (французи).

Щоб зробити ефективними стосунки між різними культурами, потрібно відповідно планувати врегулювання спільних питань, в рамках робочого дня відводити потрібний робочий час на обговорення та зустрічі.

Отже, можна зробити висновок, що розподіл часу в різних культурах є важливим аспектом, який визначає стиль життя і підходи до роботи та відпочинку. Українська, французька, англійська та інші культури виявляють різноманітність у сприйнятті та використанні часу через культурні, соціальні та історичні впливи. Кожна з них має свої унікальні риси, важливість родинних зв'язків чи строгість робочого графіку, що визначає підходи до розвитку і збереження спільних цінностей.

Розуміння та повага до культурних особливостей у розподілі часу є ключем до успішної міжкультурної взаємодії та сприяє побудові ефективних міжнародних відносин. З плином часу та зростанням глобалізації можна спостерігати взаємний вплив культур та їхню адаптацію до нових реалій. Важливо враховувати цю динаміку при вивченні та розумінні розподілу часу в різних культурах для покращення міжнародних відносин та співпраці.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ставлення до часу в різних культурах. URL: http://time-management-24.blogspot.com/2015/05/blog-post_23.html (дата звернення: 28.11.2023).
2. Специфіка сприйняття простору і часу в різних культурних групах. Stud.com.ua. URL: https://stud.com.ua/147334/literatura/spetsifika_spriynyatty_a_prostoru_chasu_riznih_kulturnih_grupah (дата звернення: 27.11.2023).
3. Відеоматеріали: Chronemics in the US vs Latin America. URL: https://youtu.be/Nu7DT_LVZI8?si=qxtj2ItTE53fNtpI (дата звернення: 04.02.2024)
4. Стародубська М. (2021). У іноземців своє розуміння робочого часу, дедлайнів та критики. *Forbes*. URL: <https://forbes.ua/leadership/u-inostrantsev-svoe-ponimanie-dedlaynov-i-rabochego-vremeni-kak-ikh-srobotat-v-komande-s-ukraintsami-07072021-1999> (дата звернення: 27.11.2023).

5. Венцковська Ю. (2024). Що потрібно знати про культурні відмінності, аби ефективно працювати в міжнародній команді. Speka. URL: <https://speka.media/shho-potribno-znati-pro-kulturni-vidminnosti-abi-efektivno-pracyuvati-v-miznarodnii-komandi-9dne31> (дата звернення: 04.02.2024).

6. Порівняльна характеристика психології деяких народів далекого закордону. Французи. Stud. URL: <https://stud.com.ua/61907/psihologiya/frantsuzi> (дата звернення: 04.02.2024).